

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14Cob/85/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5717212044
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5717212044.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Nemravovej, členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a Mgr. Miroslava Šeptáka, v sporovej právnej veci žalobcu: Drastich, s.r.o., so sídlom Třešť, Váňovská 60/39, PSČ 58901, IČO: 283 31 273, Česká republika, zastúpeného právnym zástupcom JUDr. Jiřím Martausom, advokátom, so sídlom ul. X. C. XXX/XX, XXX XX B. C., proti žalovanému: Spolok bývalých urbarialistov - pozemkové spoločenstvo Jasenovo, so sídlom 038 22 Jasenovo, IČO: 42 351 707, zastúpenému právnym zástupcom JUDr. Vladimírom Kašubom, PhD., advokátom, so sídlom Y. XX, XXX XX C., v konaní o zaplatenie 24.876,10 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 17Cb/160/2017-248 zo dňa 10. októbra 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 17Cb/160/2017-248 zo dňa 10. októbra 2019 p
o t v r d z u j e .

Žalovaný má voči žalobcovi nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej aj len „okresný súd“) výrokom I. žalobu zamietol. Výrokom II. rozhodol, že žalovaný má voči žalobcovi právo na 100% náhradu trov konania, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

2. V zmysle § 181 ods. 2 Civilného sporového poriadku zák. č. 160/2015 Z.z. (ďalej aj len „CSP“) okresný súd v predbežnom právnom posúdení uviedol, že za nesporné považoval, že došlo k výrubu, avšak nepovažoval za osvedčené, že na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu a tiež, že nie je preukázaná ani výška bezdôvodného obohatenia, teda nárok nepovažoval za preukázaný čo do dôvodu a výšky.

3. S poukazom na vykonané dokazovanie a právnú úpravu najmä v § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka zák. č. 513/1991 Zb. (ďalej len „Obchodného zákonníka“), § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka zák. č. 40/1964 Zb. (ďalej aj len „Občianskeho zákonníka“) okresný súd žalobu zamietol.

4. Okresný súd primárne konštatoval, že vychádzal z charakteristiky strán sporu, keď obidve strany sporu sú podnikatelia, preto vzťah medzi stranami sporu sa riadi ustanoveniami Obchodného zákonníka a pokiaľ ide o samotné bezdôvodné obohatenia, tak ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Po vykonanom rozsiahlom dokazovaní podľa okresného súdu nebola preukázaná existencia akéhokoľvek záväzkového vzťahu medzi stranami sporu. Žalobca svoj nárok kvalifikoval ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého titulom sa domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 24.876,10 Eur, pričom žalobu odôvodnil tým, že na základe súhlasu Obce Jasenovo zo dňa 21.12.2015 žalobca

v januári 2016 začal vykonávať pre spoločnosť Hotel Európa LM s.r.o. ťažbu a priblíženie dreva a biomasy na pozemkoch žalovaného a hoci následne bolo rozhodnutie Obce Jasenovo z 21.12.2015 zrušené, tak žalobca vykonal práce, ktoré mu neboli nikým zaplatené a z ktorých mal prospech žalovaný. Z vykonaného dokazovania bolo ustálené, že pozemky, na ktorých sa výrub realizoval ako aj samotná vyťažená drevná hmota sú vo vlastníctve žalovaného. Uvedené pozemky žalovaný prenajal Poľnohospodárskemu družstvu Turiec Dubové a S. J. Poľnohospodárskemu družstvu Turiec Dubové ponúkol očistenie pozemkov od náletových drevín, aby mohli slúžiť ako pasienky. S. J. si objednal ťažbu dreva u firmy Hotel Európa s.r.o. a následne Hotel Európa s.r.o. si objednal ťažbu u žalobcu.

5. Zo spisového materiálu Obce Jasenovo bolo zistené, že 17.9.2015 S. J. požiadal o vydanie súhlasu na výrub drevín. Z pozvánky Obce Jasenovo zo dňa 9.12.2015 vyplývalo, že 14.12.2015 sa uskutočnilo ústne pojednávanie spojené s ohliadkou dotknutého územia s tým, že pojednávania žalovaný nebol účastný a ani nebol na toto predvolaný. Z rozhodnutia Obce Jasenovo č. 2015/071 zo dňa 21.12.2015 je zrejmé, že obec vydala súhlas na výrub samonáletových drevín, ktoré rastú na poľnohospodárskych pozemkoch katastrálne územie I. na pozemkoch KN - C : 3441, 341, 401, 424, 394/1, 395, 364/1, 360/2, 372, 409/1, 409/3. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 8.1.2016. Rozhodnutím Obce Jasenovo č. 2015/071 z 15.2.2016 obec zrušila svoje vlastné rozhodnutie, ktorým bol výrub povolený, a to rozhodnutie zo dňa 21.12.2015. Z rozhodnutia Okresného úradu Turčianske Teplice, ktoré nadobudlo právoplatnosť 9.8.2016 vyplýva, že Okresný úrad Turčianske Teplice zrušil rozhodnutie Obce Jasenovo z 15.2.2016. Teda rozhodnutie Obce Jasenovo zo dňa 21.12.2015 bolo od 8.1.2016 stále právoplatné a vykonateľné. Až dňa 29.9.2016 Obec Jasenovo z vlastného podnetu zrušila svoje rozhodnutie č. 2015/071 z 21.12.2015, ktorým bol výrub povolený. K zrušeniu tohto rozhodnutia však došlo zo strany Obce Jasenovo zmätočne, a to dvomi rozhodnutiami pod dvomi rôznymi číslami, a to č. 048/2016 z 29.9.2016 a č. 046/2016 z 29.9.2016, ktoré ani podľa textu nie sú úplne totožné, avšak obsahovo sa zhodujú v tom, že zrušili rozhodnutie Obce Jasenovo o povolení výrubu zo dňa 21.12.2015.

6. Z vykonaného dokazovania bolo podľa okresného súdu zrejmé, že výrub žalobca začal realizovať 26.1.2016 o 10,36 hod., čo vyplývalo z dokladov, z ktorých vychádzal žalobca, keď túto skutočnosť pred okresným súdom uviedol. Je teda zrejmé, že započal výrub v čase, keď rozhodnutie o povolení výrubu bolo právoplatné a do času, kým zo strany polície došlo k zastaveniu výrubu, rozhodnutie o povolení výrubu bolo stále právoplatné. Dôležité bolo podľa okresného súdu uviesť, že z trestného spisu, vedeného na Okresnom súde Martin pod sp.zn. 2T/1/2019 okresný súd zistil, že bola podaná obžaloba na S. J., K. Q. a I. T., ktorí zabezpečovali vykonávanie výrubu s tým, že zo samotnej obžaloby vyplýva, že výrub bol realizovaný až do konca. V katastrálnom území I. na parcelách registra E 581/3, 521, 545/1, 546, 547, 548, 549, 552, 561, 563, 564, 565/2, 573, 574, 700/14. Rovnaké skutočnosti o mieste realizácie výrubu vyplývajú aj zo znaleckého posudku, ktorý sa v trestnom spise nachádza, ktorý podal znalec z odboru geodézie a kartografie Ing. Matej Sýkora. „Z obžaloby ako aj z tohto znaleckého posudku je teda jednoznačné, že výrub nebol realizovaný na území, na ktoré Obec Jasenovo vydala povolenie na výrub. Je teda zrejmé, že žalobca vykonal výrub na území, kde žiadny orgán, a teda ani Obec Jasenovo nevydala povolenie na výrub. Žalobca bol s rozhodnutím Obce Jasenovo zo dňa 21.12.2015 oboznámený. Sám uviedol, že ho mal k dispozícii, bola k nemu pripojená ortofotomapa aj keď len v čiernobielej verzii a teda žalobca si musel byť vedomý, že výrub realizuje nezákonne, lebo na takýto výrub neexistovalo žiadne právoplatné rozhodnutie, ktorým by bol udelený súhlas na výrub na území, na ktorom sa reálne výrub vykonával. Postup žalobcu pri výrube bol teda jednoznačne v rozpore so zákonom.“ Uvedené skutočnosti potvrdil aj svedok W. I. Y., podpredseda žalovaného, keď uviedol, že rekultivácia mala spočívať v odstránení krovín ako sú šípy, jelše a podobne a nejakých starých ovocných stromov a malo byť odstránených asi päť smrekov, ktoré boli presne vyznačené. „Nakoniec boli odstránené úplne iné a výrub nebol realizovaný na tej ploche, na ktorej to bolo dohodnuté, ale na úplne inom území. Rovnako vypovedal aj svedok C. I. ml., ktorý uviedol, že osobne videl a teda z vlastného poznania vie, že žalobca nečistil pasienky, ale rúbala sa hora. Pasienky očistené neboli doteraz. Uviedol, že vykonáva funkciu hospodára u žalovaného a žalovaný ako vlastník nemal záujem, aby sa výrub realizoval na území, kde skutočne aj realizovaný reálne bol.“

7. Okresný súd ustálil, že bolo „v absolútne príkrom rozpore s princípom spravodlivosti, že sa žalobca domáha vydania bezdôvodného obohatenia za práce, ktoré vykonal a tieto vykonal v rozpore so zákonom. Žalobca teda realizoval výrub bez akéhokoľvek právneho dôvodu tak, ako o tom hovorí aj § 451 ods.2 Občianskeho zákonníka, čo je však dôležité zvýrazniť je skutočnosť, že nemôže sa bezdôvodného obohatenia domáhať ten, kto poskytol plnenie proti vôli toho, kto sa mal na jeho

úkor bezdôvodne obohatiť. Vykonaným dokazovaním bolo bez akýchkoľvek pochybností jednoznačne preukázané, že výrub na danom území, kde bol skutočne realizovaný sa vykonal na území, ktoré je vlastníctvom žalovaného a vykonal sa jednoznačne proti vôli žalovaného. Uvedená skutočnosť, že žalobca konal proti vôli žalovaného jednoznačne vyplýva z vyjadrenia samotného žalovaného ako aj z vyjadrenia svedka W. I. Y., ktorý na pojednávaní uviedol, že predseda urbáru išiel za tými, čo robili výrub, aby okamžite skončili s výrubom. Keď sa tak nestalo, tak žalovaný išiel na políciu a polícia výrub zastavila. Z takéhoto postupu žalovaného je jednoznačné, že výrub bol vykonaný proti jeho vôli, čo muselo byť jasné aj žalobcovi, ktorý napriek takejto jednoznačne prejavenej vôli s výrubom neskončil a zastavila až polícia. Že výrub bol realizovaný proti vôli žalovaného potvrdil aj svedok C. T., keď uviedol, že firmu Drastich vo výrube zastavili urbármici. Súd konštatuje, že sa nemôže domáhať vydania bezdôvodného obohatenia ten, kto konal proti vôli toho, kto sa mal bezdôvodne obohatiť.“

8. Žalobu zamietol okresný súd ako nedôvodnú a len na okraj poznamenal, že nebolo preukázané ani tvrdenie žalobcu, že by sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Obohatenie malo spočívať vo vykonaní prác, súvisiacich s výrubom a priblížením dreva. Zdôraznil okresný súd, že práce boli vykonané proti vôli žalovaného a navyše výrubom na území, kde nebolo vydané povolenie a kde sa rúbalo tak, ako sa vyjadrili svedkovia, „kde sa rúbala hora“ a nie, kde sa čistili pasienky, vznikla žalovanému naopak škoda tým, že sa vyrúbali dreviny, že sa vyrúbali stromy niekoľko desiatok rokov staré a vznikla škoda nielen žalovanému, ale vznikla škoda celospoločenská. Preto žaloba vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti a konštatovania bola zamietnutá. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

9. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca. Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplata sumy 24.876,10 Eur s príslušenstvom z titulu vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré žalovanému vzniklo tým, že žalobca v mesiacoch január až február 2016 vykonal bez zmluvného vzťahu so žalovaným ťažbu a priblíženie dreva a biomasy na pozemkoch v katastrálnom území Jasenovo a hoci výsledok týchto prác v hodnote 24.876,10 Eur použil a mal z nich prospech žalovaný, tak žalobcovi za vykonané práce nič nezaplatil. Namietal, že okresný súd nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. „Súd prvej inštancie nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol z dôvodov, že práce, za vykonanie ktorých sa od žalovaného domáha protiplnenia, vykonal nezákonne a proti vôli žalovaného.“

10. V odvolaní žalobca citoval § 451 Občianskeho zákonníka a zdôraznil, že zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je objektívneho charakteru a predpokladom jeho vzniku nie je protiprávny úkon obohateného ani jeho zavinenie, podstatné je iba to, že stav obohatenia vznikol. V zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka nie je rozhodujúce, či majetkový prospech pochádza z poctivých (zákonných) alebo nepoctivých (nezákonných) zdrojov. V predmetnom prípade podľa „žalobcu teda nie je rozhodujúce to, či vykonal ťažbu dreva v súlade so zákonom, ale to, že tieto práce vykonal a ich výsledok použil pre seba žalovaný.“ Žalobca nikdy netvrdil, že ním vykonaná ťažba dreva bola v súlade so zákonom, ani to, že ju vykonal na základe zmluvného vzťahu so žalovaným. Tvrdil len toľko, že ním vykonané práce majú hodnotu 24.876,10 Eur a hoci ich výsledok použil žalovaný, tak za tieto mu nič nezaplatil.

11. Žalobca sa nestotožnil ani s okresným súdom, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nemá, pretože ťažbu vykonal proti vôli žalovaného. Takýto záver by bolo možné akceptovať len v prípade, ak bezdôvodne obohatený subjekt prejaví nesúhlasnú vôľu ešte pred konaním, z ktorého bezdôvodné obohatenie vzniklo, nie až následne po jeho uskutočnení. Pri opačnom výklade by sa totiž každý zodpovedný subjekt mohol zbaviť svojho záväzku na vydanie bezdôvodného obohatenia s následným tvrdením, že konanie, ktoré k vzniku obohatenia viedlo, bolo proti jeho vôli. Dlžník sa nemôže zbaviť svojej zodpovednosti za vydanie bezdôvodného obohatenia následným tvrdením, že napríklad niekto za neho plnil, čo podľa práva mal plniť sám, proti jeho vôli. Žalobca začal vykonávať ťažbu v januári 2016 a pokračoval v nej bez toho, aby mu žalovaný s touto ťažbou prejavil nesúhlasnú vôľu. Keď mu zástupcovia urbáru prejavili s ťažbou nesúhlas, tak práce boli dňa 12.2.2016 zastavené. Avšak, ako uviedol konateľ žalobcu na pojednávaní dňa 28.9.2018, tak to bolo v štádiu, keď už drevo bolo nachystané na odvoz. Aj svedok p. C. T. na pojednávaní dňa 6.9.2019 potvrdil, že žalobca začal s ťažbou dreva v januári 2016 a „Firma Drastich tam robila asi dva týždne a potom ich urbármici zastavili, keď už bolo drevo pripravené

na odvoz. Bolo to blízko cesty, boli tam svetlá, každý musel vedieť, že sa tam pracuje“. Vzhľadom na rozsah prác a ich trvanie v podstate nebolo možné podľa žalobcu, aby tieto boli reálne vykonané v takom rozsahu proti vôli žalovaného. Okresný súd odmietol vykonať žalobcom navrhnuté dôkazy vypočítaním jeho zamestnancov vykonávajúcich ťažbu, ktorí by mohli bližšie ozrejmiť kedy a na základe čoho boli práce na výrube dreva ukončené a či zástupcovia žalobcu počas ich realizácie prejavili s nimi nesúhlas.

12. Odvolateľ zdôraznil, že je tiež „potrebné rozlišovať nevedomosť obohateného o konaní vedúceho k vzniku bezdôvodného obohatenia s prejavom jeho nesúhlasu s takýmto konaním. Pri stave nevedomosti nemožno totiž prejsť súhlasnú ani nesúhlasnú vôľu s niečím, o čom obohatená osoba nevie. Nevedomosť nie je prejav nesúhlasu.“

13. V odvolaní žalobca uviedol, že podpredseda žalovaného W. I. Y. na pojednávaní dňa 6.9.2019 uviedol: „Až do samotného februára, keď sa začal výrub, my ako vlastníci pozemkov sme vôbec nemali vedomosť o tom, že sa tam nejaké rekultivačné práce chystajú. Až následne nás ľudia upozornili, že sa tam začína výrub, či o tom vieme a potom sme sa dodatočne dozvedeli, že pán J. ... a my, keď sme prišli v tom februári na miesto, že prečo sa tam robí výrub, „Žalovaný potom nemohol prejsť nesúhlasnú vôľu v čase vykonávania ťažby, keď o nej nevedel. Keď sa o nej dozvedel a prejavil svoj nesúhlas, tak práce boli 12. februára 2016 ukončené.“ Okresný súd v závere odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že vyrúbaním stromov vznikla škoda nielen žalovanému, ale aj škoda celospoločenská. Hoci žalovanému žiadna škoda nevznikla a domáhať sa náhrady celospoločenskej škody nie je aktívne legitimovaný, tak žalobca za údajnú škodu nezodpovedá a žalovaný ani voči nemu neurobil prejav vôle smerujúci k započítaniu jeho údajného nároku na náhradu škody s nárokom žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalobca žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

14. K doručenému odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považoval za vecne správny, logicky jasný a zrozumiteľný. Odvolacia argumentácia podľa žalovaného nebola spôsobilá vyvolať ani len pochybnosti o správnosti napadnutého rozsudku z vecného a právneho hľadiska. Z právneho hľadiska je podľa žalovaného nadbytočné akokoľvek argumentovať (paradoxne a určite zriedkavo, tu skoršie vyvracia neskoršie), pretože by riskoval, že by vydával závery súdu prvej inštancie za svoje. „Kľúčovým je posledný výrok 39. odseku odôvodnenia napadnutého rozsudku: „Súd konštatuje, že sa nemôže domáhať vydania bezdôvodného obohatenia ten, kto konal proti vôli toho, kto sa mal bezdôvodne obohatiť.“ Tento záver súdu prvej inštancie korešponduje s ustálenou judikatúrou (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 5Cdo 27/2009 zo dňa 27.01.2010 (str. 5 - „... nesmie však ísť o situáciu, že by bolo plnené proti jeho vôli.“), rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn.: 13Co/230/2016 zo dňa 22.11.2016 („plnenie sa nesmie stať proti vôli povinného subjektu.“).

15. Žalovaný uviedol, že by bolo vhodné poukázať na absurdnosť odvolacej argumentácie z vecnej stránky. Žalobca tvrdí, že „bezdôvodne obohatený subjekt“ má prejsť nesúhlasnú vôľu ešte pred konaním, z ktorého bezdôvodné obohatenie vzniklo. Žalobca v rozpore so všetkými k tomu prináležiacimi dokumentmi a všeobecne záväznými právnymi predpismi, vykonal pre inú osobu nelegálny výrub. To, že sa o tom, kde žalobca rúbe (sám si bol vedomý toho, že rúbe inde, prejavujúc tak o. i. absolútne pohľadavý postoj nielen k vlastníckemu právu iných osôb, ale aj k prírode) dozvedel žalovaný až neskôr, neznamenalo, že dovedty s tým (konkludentne) súhlasil. Od získania vedomosti o protiprávnych aktivitách (kde ten, kto tieto aktivity realizuje má výhodu oproti všetkým ostatným, on si volí čas útoku na práva a právom chránené záujmy iných osôb) urobil žalovaný všetky potrebné kroky k tomu, aby takémuto konaniu zabránil, a to vrátane podania trestného oznámenia. Žalovaný zdôraznil, že žalobca konal protiprávne, a to minimálne v rovine vedomej „nedbanlivosti (§ 16 písm. a) Tr. zák.) a teraz sa domáha právnej ochrany. Osoby spolupracujúce so žalobcom uviedli všetkých do omylu a to zo zisťujúcich dôvodov. Žalobca stále nepochopil, že my sme sa bezdôvodne neobohatili - my sme tam chceli les ponechať, tak, aby plnil svoje ochranné funkcie proti zosuvom pôdy a pri zadržiavaní vody. Sme zvedaví, či sa žalobca ozve prípadným poškodeným v prípade tzv. bleskových povodní.“ Navrhol, aby odvolací súd vydal rozsudok, ktorým napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdí a zároveň prizná žalovanému voči žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania.

16. Žalobca bol podaním okresného súdu zo dňa 4.6.2020 vyzvaný (č.l. 292 spisu, doručenia čl. 294 spisu), aby sa v lehote 7 dní vyjadril k vyjadreniu žalovaného, ktorú možnosť žalobca nevyužil.

17. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) postupom v medziach podľa § 379 ods. 1 CSP, § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania s odkazom na § 385 ods. 1 CSP a contrario a verejným vyhlásením rozsudku za splnenia podmienok podľa § 219 ods. 1, 3 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne rozhodnutie. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

18. Podľa § 379 CSP, odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak a) od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý, b) ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov, c) určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

19. Podľa § 380 ods. 1 CSP, odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

20. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

21. Primárne krajský súd uvádza, že na základe rozsahu dôvodov odvolania žalobcu zo dňa 3.1.2019 v tejto odvolacej právnej veci postupoval v zmysle § 382 CSP, keď vyzval tak žalobcu, ako aj žalovaného prostredníctvom ich právnych zástupcov, aby sa v lehote 10 dní vyjadrili k možnému použitiu ustanovení § 3 Občianskeho zákonníka a § 265 a nasl. Obchodného zákonníka. Krajský súd uvádza, že pre vyhodnotenie odvolacích dôvodov žalobcu postupoval v súlade so zákonným § 382 CSP, ako aj s rozhodnutím Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 193/2019 zo dňa 03.07.2019.

22. Žalobca na výzvu krajského súdu zo dňa 25.02.2021, doručenú 25.02.2021, v podaní zo dňa 11.03.2021, ktoré bolo Krajskému súdu doručené 16.3.2021 uviedol, že je podľa neho v rozpore s dobrými mravmi a zásadami poctivého obchodného styku, ak podnikateľský subjekt, ktorý sa zaoberá aj predajom dreva, využije omyl iného podnikateľa vykonávajúceho ťažbu dreva, použije bezodplatne výsledok jeho práce pre seba a následne sa bráni tým, že hoci práce boli vykonané, tak ten, kto ich výsledok zužitkoval nedal ťažobníkovi k ich vykonaniu súhlas. Žalobca práce nevykonával tajne, realizoval ich približne dva týždne a žalovaný zasiahol až potom, keď už drevo bolo pripravené na odvoz. Žalovaný na výzvu krajského súdu zo dňa 25.2.2021, ktorá bola žalovanému doručená dňa 25.2.2021, reagoval v podaní doručenom krajskému súdu dňa 25.2.2021, ktorý uviedol, že s aplikáciou § 3 a nasl. Občianskeho zákonníka a § 265 Obchodného zákonníka súhlasí a je s nimi uzrozmeneý.

23. Odvolací súd uvádza, že v rámci danom odvolaní žalobcu preskúmal postup v prvoinštančnom konaní a odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu, pričom konštatoval, že napadnutý rozsudok i v rovine odôvodnenia je koherentný so zákonnou úpravou správne aplikovanou a interpretovanou okresným súdom na zistený skutkový stav, tak ako vyplynulo z dokazovania dostatočne vykonaného pre možnosť rozhodnutia vo veci samej. Odvolací súd zvyrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (pozri napr. III. ÚS 209/04). Aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 Dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 Dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higinis c. Francúzsko z 19. februára 1998; pozri Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. IV. ÚS 345/2012-30 zo dňa 26.11.2012).

24. Z obsahu podaného odvolania vyplýva, že ťažiskové odvolacie dôvody, ktorými sa odvolací súd mohol zaoberať, spočívali v rovine právneho posúdenia veci a skutkového stavu, pričom žalobca mal

odlišné nazeranie na právne hodnotenie skutkového stavu zisteného pred súdom prvej inštancie, než ktoré tvorilo základ meritórneho rozhodnutia. Cez odvolacie dôvody žalobcu nemal odvolací súd priestor pre iné hodnotenie veci, než ktoré vykonal okresný súd, pričom neboli zistené dôvody pre zmenu či zrušenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

25. K námietke žalobcu o nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd dopĺňa, že pod vecou je potrebné rozumieť predmet konania a s ním súvisiace prejudiciálne otázky. Pod nesprávnym právnym posúdením veci treba rozumieť pochybenie súdu spočívajúce v tom, že na zistený skutkový stav neaplikoval príslušnú právnu normu alebo aplikoval nesprávnu právnu normu alebo aplikoval síce správnu právnu normu, ale jej obsah interpretoval nesprávne alebo právnu normu síce interpretoval správne, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval. V danom prípade však napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie nevychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. V konečnom dôsledku teda žalobca neunesol svoje dôkazné bremeno o tom, že mu vznikol nárok na zaplatenie 24 876,10 Eur. Z tohto relevantného záveru potom okresný súd vecne správne rozhodol, ak žalobe žalobcu nevyhovelo a odvolací súd predmetné rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil za aplikácie § 387 ods. 1 CSP. Pre úplnosť a aj vo všeobecnej rovine považuje odvolací súd za vhodné k otázke dôkazného bremena uviesť, že nepochybne dôkazné bremeno v danom sporovom konaní bolo primárne na strane žalobcu. Procesno-právnym následkom (ne)unesenia dôkazného bremena sporovej strany je jej (ne)úspech v spore. Pod vyhodnotením dôkazov je treba rozumieť aj zhodnotenie absencie dôkazov (vedúce k neuneseniu dôkazného bremena). Ak súd rozhoduje v situácii dôkaznej núdze buď v dôsledku absencie dôkazov ako takej (napr. neexistencia, strata, zničenie listín, úmrtie svedka) alebo v dôsledku ich neoznačenia, nedoloženia sporovou stranou, dopad, neúspech sa pričíta tej strane sporu, na ktorej leží podľa predpisov hmotného práva dôkazné bremeno. Zodpovednosť za preukázanie skutočností, ktoré musí sporová strana preukázať, zásadne určuje hmotno-právna norma, ktorá je na sporový vzťah aplikovaná. Z nej potom vyplýva i to, kto je nositeľom dôkazného bremena, teda ktorá zo sporových strán je povinná stanovený okruh skutočností preukázať (k tomu obdobne uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 78/2010 z 23. mája 2012). Uvedené rovnako platí i v prípade, že dôkazy nie sú produkované v predpísanom procesnom štádiu prvoinštančného konania.

26. Odvolací súd dodáva, že každý, kto sa domáha svojho nároku na súde v civilnom sporovom konaní, si musí byť vedomý, že súd rozhoduje na základe skutkového stavu veci, tak ako vyplynie z vykonaného dokazovania (§ 150 CSP, § 215 CSP), pričom právo na prístup k súdu, právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s právom na úspech v konaní.

27. V odvolaní žalobca namietal, že „...nikdy netvrdil, že ním vykonaná ťažba dreva bola v súlade so zákonom, ani to, že ju vykonal na základe zmluvného vzťahu so žalovaným. Tvrdil len toľko, že ním vykonané práce majú hodnotu 24.876,10 eura a hoci ich výsledok použil žalovaný, tak za tieto mu nič nezaplatil“ a že bezdôvodné obohatenie je objektívny stav, podstatné preto podľa žalobcu bolo, že ním vykonané práce majú hodnotu 24.876,10 Eur a hoci výsledok použil žalovaný, tak za tieto mu nič nezaplatil. Nesúhlasil s okresným súdom, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nemá, pretože ťažbu vykonal proti vôli žalovaného. Podľa žalobcu, by „...Takýto záver by bolo možné akceptovať len v prípade, ak bezdôvodne obohatený subjekt prejaví nesúhlasnú vôľu ešte pred konaním, z ktorého bezdôvodné obohatenie vzniklo, nie až následne po jeho uskutočnení. Pri opačnom výklade by sa totiž každý zodpovedný subjekt mohol zbaviť svojho záväzku na vydanie bezdôvodného obohatenia s následným tvrdením, že na konanie, ktoré k vzniku obohatenia viedlo, bolo proti jeho vôli. Dlžník sa nemôže zbaviť svojej zodpovednosti za vydanie bezdôvodného obohatenia následným tvrdením, že napríklad niekto za neho plnil, čo podľa práva mal plniť sám, proti jeho vôli.“ V súvislosti s touto argumentáciou žalobcu odvolací súd uvádza, že sa s ňou dôsledne oboznámil avšak po vykonaní odvolacieho prieskumu, nie je možné konštatovať jej vplyv na vecnú správnosť záverov okresného súdu v zmysle § 387 ods. 1 CSP. Je na mieste zvýrazniť, že odvolací súd sa stotožnil s okresným súdom, že nárok uplatnený žalobou je v príkrom rozpore s princípom spravodlivosti. Práve v rovine tohto záveru okresného súdu odvolací súd uvádza, že podľa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dobré mravy (boni mores) patria k zásadám súkromného práva, bývajú užívané ako kritérium obmedzujúce subjektívne práva v ich obsahu alebo častejšie obmedzujúce výkon subjektívnych práv. Dobré mravy hoci sú zákonným pojmom, teda majú funkciu normotvornú, nie sú zákonom definované. Ich obsah spočíva vo všeobecne platných pravidlách morálky, pri ktorých je daný všeobecný záujem ich rešpektovať. Posúdenie konkrétneho obsahu pojmu dobré mravy patrí vždy od prípadu k prípadu sudcovi (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/191/96 zo

dňa 21.8.97). Ústavný súd Českej republiky (len primerane a podporne z eurokonformného prístupu) pojem dobré mravy vymedzil tak, že dobré mravy sú súhrnom etických všeobecne zachovávaných uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je mnohokrát zabezpečované právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti (len primerane a podporne z eurokonformného prístupu uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. II. ÚS 249/97 zo dňa 26.2.98). Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 32Odo 174/2005 (len primerane a podporne z eurokonformného prístupu), dobré mravy sú skôr meradlom etického hodnotenia konkrétnej situácie a jej súladu, so všeobecne užívanými pravidlami slušnosti a poctivého konania. Rozpor právneho úkonu s dobrými mravmi je potrebné v každom prípade posudzovať individuálne, s prihliadnutím ku konkrétnym okolnostiam účastníka v príslušnom období a k jeho vtedajšiemu postaveniu. Súlad s dobrými mravmi musí byť posudzovaný vždy bez ohľadu na to, ak by aj obsah bol výsledkom slobodnej dohody medzi účastníkmi (čo nie je prípad prejednávanej veci) a taktiež bez ohľadu na to, kto prípadný rozpor s dobrými mravmi zaviniť, alebo či niektorá zo strán bola v dobrej viere (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 32Odo 174/2005 a sp.zn. 32Cdo 150/2007). Občiansky zákonník najširší a najvšeobecnejší odkaz na aplikáciu dobrých mravov obsahuje v § 3 ods. 1. „Výkon práv, v súlade s rímskou zásadou *qui suo iure utitur, neminem laedit, turis enim executio non habet iniuria*, zásadne vylučuje na strane oprávneného subjektu protiprávnosť (nedovolenosť), a tým i prípadné uloženie sankcie. Pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Cdo 51/2009. Ustanovenie § 3 Občianskeho zákonníka však zakotvuje základné podmienky tzv. chráneného výkonu subjektívnych práv. V zmysle teórie súkromného práva takýmito podmienkami je kumulatívne splnenie nasledovných predpokladov: a) existencia práva v dobe výkonu (t. j. aktom aplikácie práva nemôže dôjsť k založeniu neexistujúceho práva alebo povinnosti) Pozri napr. nález Ústavného súdu I. ÚS 505/99, b) musí byť uplatnený v súlade so zákonom, byť primeraný s ohľadom na cieľ, ktorý má byť dosiahnutý, a zároveň musí byť v súlade s dobrými mravmi“. Prvý predpoklad výkonu práva je jeho existencia. Bez existencie subjektívneho práva nemôžeme hovoriť o výkone práva, ale o protiprávnom úkone. Z hľadiska druhého predpokladu § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravuje, že zákonný rámec výkonu práva nespĺňa takýto výkon, ktorý bez právneho dôvodu zasahuje do práv a oprávnených záujmov iných alebo je v rozpore s dobrými mravmi. Subjekt vykonávajúci právo musí jeho výkon realizovať v súlade so zákonom, jeho realizácia musí byť primeraná s ohľadom na cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a musí byť v súlade s dobrými mravmi.

28. Nedodržanie podmienok výkonu práva stanovených v § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a prekročenie zákonného rámca výkonu práva predstavuje exces, ktorého následkom je, že takýto výkon práva nemôže požívať právnu ochranu a vybočenie z rámca zákonných podmienok výkonu práva má za následok, že na inak zákonný výkon práva sa uplatňuje celý rad sankcií. Osobitnou sankciou v prípade výkonu práva v rozpore s podmienkami uvedenými v § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka je odopretie právnej ochrany, čiže nebude možné takýto výkon procesnými prostriedkami vymáhať. Výslovná právna úprava uvedeného inštitútu sa nachádza i v § 265 Obchodného zákonníka, kedy neposkytnutie právnej ochrany nemá za následok zmenu alebo zánik tohto práva len zánik ochrany. Zdôrazňuje odvolací súd, že v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka nepostačuje akýkoľvek rozpor s dobrými mravmi, alebo akýkoľvek zásah do subjektívnych práv, ktorý nie je celkom v súlade s dobrými mravmi, ale tento zásah musí byť takej intenzity a vážnosti, ktorá je neakceptovateľná. Vzhľadom na skutkový stav prejednávanej veci vyplývajúci z obsahu spisového materiálu (najmä na rozsah výrubu a tiež na charakter predmetu výrubu) a posudzované okolnosti samotného výrubu, správanie sa žalobcu počas neho, potom odvolací súd dospel k záveru, že skutočnosť, že žalobca uskutočnil výrub, tak ako sám uviedol, že „...nikdy netvrdil, že ním vykonaná ťažba dreva bola v súlade so zákonom, ani to, že ju vykonal na základe zmluvného vzťahu so žalovaným“ s dôrazom na to, že aj žalobca, nielen žalovaný (tak bolo uvedené žalobcom vo vyjadrení) je podnikateľský subjekt, ako ani tvrdenie „žalobca nevykonával práce tajne, realizoval ich približne dva týždne“, predstavuje priestor na relevanciu záveru okresného súdu o konaní žalobcu v príkrom rozpore s princípom spravodlivosti, v dôsledku čoho je žiaduce odopretie právnej ochrany nároku žalobcu.

29. V tejto rovine je potom na mieste aj poukaz na Čl. 2 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého ochrana ohrozených a porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Podľa odvolacieho súdu, čo sa na tomto mieste opäť zvyrazňuje, potom práve pre spravodlivé rozhodnutie o nároku žalobcu bolo potrebné uviesť, že nemožno odhliadnuť od skutočností vyplývajúcich z obsahu spisového materiálu a všetkých dôkazov vykonaných okresným súdom. Sám žalobca v žalobe uviedol, že vykonal práce, ktoré mu neboli „nikým zaplatené a z ktorých má prospech

žalovaný“ (čl. 2 spisu), no je namieste akcentovať, že to bol práve žalobca, ktorý svojim svojvoľným avšak cieľavedomým konaním nielenže ohrozil, ale najmä porušil práva žalovaného, tým že na základe svojho slobodného rozhodnutia, vykonával činnosť, ktorej dôsledkom bola ťažba, bez súhlasu žalovaného a ak okresný súd v bode 40. napadnutého rozsudku uviedol, že „Obohatenie malo spočívať vo vykonaní prác, súvisiacich s výrubom a priblížením dreva. Ako už bolo vyššie konštatované, práce boli vykonané proti vôli žalovaného a navyiac výrubom na území, kde nebolo vydané povolenie, a kde sa rúbalo tak, ako sa vyjadrili svedkovia „kde sa rúbala hora“ a nie, kde sa čistili pasienky vznikla žalovanému naopak škoda tým, že sa vyrúbali dreviny, že sa vyrúbali stromy niekoľko desiatok rokov staré a vznikla škoda nie len žalovanému, ale vznikla škoda celospoločenská“, ktorý záver žalobca v odvolaní spochybnil, tak ťažiskovo prihliadajúc na obsah spisového materiálu a rozsah vykonaného dokazovania, nebol pre odvolací súd priestor na odklon záverov okresného súdu, preto žalobca nemohol byť úspešný so svojim nárokom, ktorý mu mal vzniknúť práve z tohto porušenia. Nemožno tiež prehliadnuť, že to bol práve žalobca, ktorý svojim slobodným rozhodnutím - svojvoľnou ťažbou dreva žalovaného vedome vnútil žalovanému následky svojho správania (slobodného rozhodnutia) v rovine uskutočnenej ťažby dreva, bez toho aby bral do úvahy vôľu žalovaného a teda svojim správaním ho dostal do situácie, kedy žalovaný nemal na výber, keďže žalobca mu vnútil daný skutkový stav. Práve toto konanie žalobcu, ktoré okresný súd vyhodnotil ako konanie v príkrom rozpore s princípom spravodlivosti, nebolo možné podľa odvolacieho súdu hodnotiť inak ani vo vyvolanom odvolacom konaní na základe argumentácie žalobcu o objektívnom charaktere bezdôvodného obohatenia, keď prizma objektivity bola prelomená vedomým a cieľným správaním žalobcu, ktorý celý tento stav vyvolal.

30. Akcentuje odvolací súd, že pri strete dvoch základných práv, a to existencie oprávnení plynúcich z vlastníckeho práva a právnej istoty - objektívneho charakteru bezdôvodného obohatenia, s prihliadnutím na všetky rozhodujúce okolnosti ozrejmene odvolacím súdom v tomto rozhodnutí, musí odvolací súd rozhodnúť tak, aby, ak je to možné, zostalo zachované z obidvoch základných práv čo najviac a ak to možné nie je, tak ako v tomto prípade, dať prednosť tomu základnému právu, v prospech ktorého svedčí všeobecná idea spravodlivosti, prípadne iný všeobecný princíp. Podľa názoru odvolacieho súdu sú to práve špecifické okolnosti daného prípadu, ktoré odvolací súd, do svojho rozhodnutia premietol, tak aby zamedzil prípadným pochybnostiam o formalistickom skúmaní dôvodnosti žaloby a tak aby reagoval aj na žalobcom tvrdenú (ne)dôvodnosť argumentácie žalovaného, tak, aby výsledné rozhodnutie bolo možné vnímať ako spravodlivé z hľadiska vyváženej ochrany základných práv dotknutých osôb.

31. Žalobca sa v odvolaní domáha objektívneho charakteru bezdôvodného obohatenia. V tejto odvolacej argumentácii žalobcu však nenašlo odzrkadlenie argumentácie v odseku 38. napadnutého rozsudku, v zmysle ktorej „Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že výrub žalobca začal realizovať 26.1.2016 o 10,36 hod., čo vyplýva z dokladov, z ktorých vychádzal žalobca, keď túto skutočnosť pred súdom uviedol. Je teda zrejmé, že započal výrub v čase, keď rozhodnutie o povolení výrubu bolo právoplatné a do času, kým zo strany polície došlo k zastaveniu výrubu, rozhodnutie o povolení výrubu bolo stále právoplatné. Dôležité je však uviesť, že z trestného spisu, vedeného na Okresnom súde Martin pod sp.zn. 2T/1/2019 súd zistil, že bola podaná obžaloba na S. J., K. Q. a I. T., ktorí zabezpečovali vykonávali výrubu s tým, že zo samotnej obžaloby vyplýva, že výrub bol realizovaný až do konca. V katastrálnom území Jasenovo na parcelách registra E 581/3, 521, 545/1, 546, 547, 548, 549, 552, 561, 563, 564, 565/2, 573, 574, 700/14. Rovnaké skutočnosti o mieste realizácie výrubu vyplývajú aj zo znaleckého posudku, ktorý sa v trestnom spise nachádza, ktorý podal znalec z odboru geodézie a kartografie Ing. Matej Sýkora. Z obžaloby ako aj z tohto znaleckého posudku je teda jednoznačné, že výrub nebol realizovaný na území, na ktoré Obec Jasenovo vydala povolenie na výrub. Je teda zrejmé, že žalobca vykonal výrub na území, kde žiadny orgán, a teda ani Obec Jasenovo nevydala povolenie na výrub. Žalobca bol s rozhodnutím Obce Jasenovo zo dňa 21.12.2015 oboznámený. Sám uviedol, že ho mal k dispozícii, bola k nemu pripojená ortofotomapa aj keď len v čiernobielej verzii a teda žalobca si musel byť vedomý, že výrub realizuje nezákonne, lebo na takýto výrub neexistovalo žiadne právoplatné rozhodnutie, ktorým by bol udelený súhlas na výrub na území, na ktorom sa reálne výrub vykonával. Postup žalobcu pri výrube bol teda jednoznačne v rozpore so zákonom. Uvedené skutočnosti potvrdil aj svedok W. I. Y., podpredseda žalovaného, keď uviedol, že rekultivácia mala spočívať v odstránení krovín ako sú šípky, jelše a podobne a nejakých starých ovocných stromov a malo byť odstránených asi päť smrekov, ktoré boli presne vyznačené. Nakoniec boli odstránené úplne iné a výrub nebol realizovaný na tej ploche, na ktorej to bolo dohodnuté, ale na úplne inom území. Rovnako vypovedal aj svedok C. I. ml., ktorý uviedol, že osobne videl a teda z vlastného poznania vie, že žalobca nečistil pasienky, ale rúbala sa hora. Pasienky očistené neboli doteraz. Uviedol, že vykonáva funkciu hospodára u žalovaného

a žalovaný ako vlastník nemal záujem, aby sa výrub realizoval na území, kde skutočne aj realizovaný reálne bol“ a z odseku 39. napadnutého rozsudku okresného súdu, z ktorého vyplýva, že „...Vzhľadom na vyššie uvedené je teda v absolútne príkrom rozpore s princípom spravodlivosti, že sa žalobca domáha vydania bezdôvodného obohatenia za práce, ktoré vykonal a tieto vykonal v rozpore so zákonom. Žalobca teda realizoval výrub bez akéhokoľvek právneho dôvodu tak, ako o tom hovorí aj § 451 ods.2 Občianskeho zákonníka, čo je však dôležité zvýrazniť je skutočnosť, že nemôže sa bezdôvodného obohatenia domáhať ten, kto poskytol plnenie proti vôli toho, kto sa mal na jeho úkor bezdôvodne obohatiť. Vykonaným dokazovaním bolo bez akýchkoľvek pochybností jednoznačne preukázané, že výrub na danom území, kde bol skutočne realizovaný sa vykonal na území, ktoré je vlastníctvom žalovaného a vykonal sa jednoznačne proti vôli žalovaného. Uvedená skutočnosť, že žalobca konal proti vôli žalovaného jednoznačne vyplýva z vyjadrenia samotného žalovaného ako aj z vyjadrenia svedka W. I. Y., ktorý na pojednávaní uviedol, že predseda urbáru išiel za tými, čo robili výrub, aby okamžite skončili s výrubom. Keď sa tak nestalo, tak žalovaný išiel na políciu a polícia výrub zastavila. Z takéhoto postupu žalovaného je jednoznačné, že výrub bol vykonaný proti jeho vôli, čo muselo byť jasné aj žalobcovi, ktorý napriek takejto jednoznačne prejavenej vôli s výrubom neskončil a zastavila až polícia. Že výrub bol realizovaný proti vôli žalovaného potvrdil aj svedok C. T., keď uviedol, že firmu Drastich vo výrube zastavili urbárnici. Súd konštatuje, že sa nemôže domáhať vydania bezdôvodného obohatenia ten, kto konal proti vôli toho, kto sa mal bezdôvodne obohatiť.“ Odvolací súd na tomto mieste zdôrazňuje, že pre posúdenie bezdôvodného obohatenia, s prihliadnutím na všetky skutočnosti uvedené odvolacím súdom vyššie v tejto prejednávanej veci, bolo potrebné, tak ako už odvolací súd uviedol (vyššie a opakovane), zohľadniť všetky jej okolnosti a osobitosti v skutkovej a právnej rovine. Nemožno prehliadnuť, že bol to žalobca, ktorý vzhľadom na svoj status podnikateľa mal konať s odbornou starostlivosťou. Odvolací súd pod pojmom odborná starostlivosť vníma odbornú starostlivosť, pri ktorej obsahovej interpretácii je potrebné vychádzať z obvyklej odbornej starostlivosti, t.j. takej, aká sa pri podobných situáciách bežne poskytuje ako praxou uznávaný štandard. Žalobca konajúci odbornou starostlivosťou sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia za ťažbu dreva ním vykonanú, ktorú vykonal nielenže na úplne inom území ako bolo v rozhodnutí Obce Jasenovo, na ktoré poukázal v žalobe, ale i v diametrálne rozdielnom rozsahu ako bolo v tomto rozhodnutí obce, pričom sa poukazuje na odsek 30. napadnutého rozsudku, „Zo zápisnice o konfrontácii medzi obvineným J. a svedkom I. J. vyplýva, že svedok J. uviedol, že si pamätá, že na mieste samom spolu s W. C. povolili vyrúbať iba 5 ks smrekovca opadavého. Je pravda, že žiadatelia mali doložiť zoznam stromov s obvodom nad 40 cm vo výške 130 cm nad zemou, ktorých však malo byť iba päť. Viac ako päť kusov smrekovca opadavého na výrub povolených nebolo. Určite nebolo povolených 700 ks stromov. Ďalej svedok uviedol, že mali sa rúbať len náletové dreviny, trnky, liesky a žiadne veľké stromy“, odsek 10. napadnutého rozsudku „Svedok uviedol, že má vedomosť, že 14.12.2015 sa konala komisia, kde zase urbár prítomný nebol. Rekultivácia mala spočívať v odstránení krovín, ako sú šípy, jelše a podobne a nejakých starých ovocných stromov a malo byť odstránených asi päť smrekov, ktoré mali byť presne vyznačené. Nakoniec boli odstránené úplne iné. Koncom januára alebo začiatkom februára sa začal výrub, pán J. sa oháňal, že má rozhodnutie obce, že môžu rúbať. Následne predseda urbáru išiel na PD Turiec - Dubové, následne sa išlo na miesto samé a tam sa zistilo, že výrub nie je realizovaný na tej ploche, na ktorej to bolo dohodnuté, ale na úplne inom území. Následne predseda urbáru išiel za tými, čo robili výrub, aby okamžite skončili s výrubom a keď sa tak nestalo, tak žalovaný išiel na políciu“, ktoré skutočnosti zostali žalobcom nenamietané v odvolaní. Vzhľadom na uvedené vznikli podľa odvolacieho súdu odôvodnené pochybnosti o konaní žalobcu s odbornou starostlivosťou, ktoré skôr evokovali zrejmy zámer žalobcu takto konať, pretože bez logickej súvislosti by bolo potom konanie žalobcu v takom rozsahu, ak by nebolo cieľom žalobcu od počiatku vykonať ťažbu v rozsahu ako ju vykonal, preto takto vykonaná ťažba, vykazuje znaky prípravy a nemožno v konečnom dôsledku vylúčiť, že žalobca kalkuloval práve i s možným následkom v podobe uplatneného nároku na bezdôvodné obohatenie. Tak ako okresný súd aj odvolací súd konštatuje, že konanie vyššie posudzované, teda správanie žalobcu bolo v rozpore so všeobecne uznávanou mienkou, ktorá vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi určuje, aký má byť obsah ich jednaní, aby bolo v súlade so základnými zásadami poriadku demokratickej spoločnosti, ktoré tvoria spoločenský normotvorný systém a tiež sú meradlom etického hodnotenia konkrétnych situácií zodpovedajúcich všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti, poctivého konania ako i spravodlivosti, ktorá v historickom vývoji osvedčuje istú nemennosť, vystihuje podstatnú historickú tendenciu, je prijímaná rozhodujúcou časťou spoločnosti a má povahu základnej normy. Odvolací súd opätovne na tomto mieste konštatuje v zhode s okresným súdom, že konanie žalobcu bolo v príkrom rozpore so spravodlivosťou vo vzťahu ku žalovanému. Ak žalobca spochybňoval ním spôsobenú škodu žalovanému, tak v tejto odvolacej argumentácii žalobcu nenašli odzrkadlenie dôkazy vykonané okresným súdom, napr. v listinný dôkaz - Znalecký posudok

číslo 1/2016 (čl. 194 spisu), vo veci vyčíslenia spoločenskej hodnoty drevín zničených nepovoleným výrubom mimo lesného porastu v katastrálnom území obce Jasenovo, v ktorom bola cena drevnej hmoty určená na sumu 36.758,- Eur a spoločenská hodnota 1.631 ks drevín odstránených nepovoleným výrubom v sume 1.527.246,- Eur. Odvolací súd poukazuje na § 191 ods. 1, 2 CSP a zdôrazňuje zásadu voľného hodnotenia dôkazov, ktorú nemožno vykladať tak, že ide o absolútnu voľnosť súdu pri hodnotení dôkazov. Táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie je vecou jeho vnútorného presvedčenia a logického myšlienkového postupu. Vo vzťahu k týmto záverom odvolací súd poukazuje na to, že „...Zo zásady voľného hodnotenia dôkazov vyplýva, že na nesprávnosť hodnotenia dôkazov možno usudzovať len zo spôsobu, akým súd hodnotenie vykonal. Ak nemožno v tomto smere vyčítať súdu žiadne pochybenia (napr. že výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá pravidlám logického myslenia, alebo že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dokazovania nevyplynuli alebo opomenul rozhodné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo), potom nie je ani možné polemizovať s jeho skutkovými závermi, napr. namietat', že súd mal uveriť inému svedkovi, že niektorý dôkaz nie je pre skutkové zistenie dôležitý, že z vykonaných dôkazov vyplýva iné skutkové zistenie a pod. To znamená, že hodnotenie dôkazov a teda ani skutkové zistenia ako jeho výsledok z iných, než z vyššie uvedených dôvodov nemožno dovolaním úspešne napadnúť“ (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 M Cdo 1/2010 z 28. februára 2011), preto napriek námietkam žalobcu v tejto rovine nie je možné konštatovať, že by sa okresný súd odklonil od záverov vyslovených v tomto rozhodnutí najvyššieho súdu.

32. Žalobca v odvolaní namietal záver okresného súdu, „...že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nemá, pretože ťažbu vykonal proti vôli žalovaného.“ V odvolaní žalobca uviedol, že „...Takýto záver by bolo možné akceptovať len v prípade, ak bezdôvodne obohatený subjekt prejaví nesúhlasnú vôľu ešte pred konaním, z ktorého bezdôvodné obohatenie vzniklo, nie až následne po jeho uskutočnení. Pri opačnom výklade by sa totiž každý zodpovedný subjekt mohol zbaviť svojho záväzku na vydanie bezdôvodného obohatenia s následným tvrdením, že na konanie, ktoré k vzniku obohatenia viedlo, bolo proti jeho vôli. Dlužník sa nemôže zbaviť svojej zodpovednosti za vydanie bezdôvodného obohatenia následným tvrdením, že napríklad niekto za neho plnil, čo podľa práva mal plniť sám, proti jeho vôli.“ V súvislosti s touto argumentáciou odvolací súd cituje z napadnutého rozsudku okresného súdu, ktorý v odseku 39. uviedol „Vzhľadom na vyššie uvedené je teda v absolútne príkrom rozpore s princípom spravodlivosti, že sa žalobca domáha vydania bezdôvodného obohatenia za práce, ktoré vykonal a tieto vykonal v rozpore so zákonom. Žalobca teda realizoval výrub bez akéhokoľvek právneho dôvodu tak, ako o tom hovorí aj § 451 ods.2 Občianskeho zákonníka, čo je však dôležité zdôrazniť je skutočnosť, že nemôže sa bezdôvodného obohatenia domáhať ten, kto poskytol plnenie proti vôli toho, kto sa mal na jeho úkor bezdôvodne obohatiť. Vykonaným dokazovaním bolo bez akýchkoľvek pochybností jednoznačne preukázané, že výrub na danom území, kde bol skutočne realizovaný sa vykonal na území, ktoré je vlastníctvom žalovaného a vykonal sa jednoznačne proti vôli žalovaného. Uvedená skutočnosť, že žalobca konal proti vôli žalovaného jednoznačne vyplýva z vyjadrenia samotného žalovaného ako aj z vyjadrenia svedka W. I. Y., ktorý na pojednávaní uviedol, že predseda urbáru išiel za tými, čo robili výrub, aby okamžite skončili s výrubom. Keď sa tak nestalo, tak žalovaný išiel na políciu a polícia výrub zastavila. Z takéhoto postupu žalovaného je jednoznačné, že výrub bol vykonaný proti jeho vôli, čo muselo byť jasné aj žalobcovi, ktorý napriek takejto jednoznačne prejavenej vôli s výrubom neskončil a zastavila až polícia. Že výrub bol realizovaný proti vôli žalovaného potvrdil aj svedok C. T., keď uviedol, že firmu Drastich vo výrube zastavili urbárnici. Súd konštatuje, že sa nemôže domáhať vydania bezdôvodného obohatenia ten, kto konal proti vôli toho, kto sa mal bezdôvodne obohatiť.“ V odseku 40. napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že „Obohatenie malo spočívať vo vykonaní prác, súvisiacich s výrubom a priblížením dreva. Ako už bolo vyššie konštatované, práce boli vykonané proti vôli žalovaného a navyše výrubom na území, kde nebolo vydané povolenie, a kde sa rúbalo tak, ako sa vyjadrili svedkovia „kde sa rúbala hora“ a nie, kde sa čistili pasienky vznikla žalovanému naopak škoda tým, že sa vyrúbali dreviny, že sa vyrúbali stromy niekoľko desiatok rokov staré a vznikla škoda nie len žalovanému, ale vznikla škoda celospoločenská.“ Uvedené závery okresného súdu považoval odvolací súd za vecne správne a nevidel dôvod sa od nich odkloniť, a to aj s poukazom na skutočnosti a dôvody vyššie uvedené odvolacím súdom v tomto rozhodnutí ako i tie vyplývajúce len primerane napr. z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5 Cdo 27/2009, v zmysle ktorého „...je základný rozdiel medzi bezdôvodným obohatením získaným plnením bez právneho dôvodu podľa § 452 Obč. zákonníka (kedy niekto plnil inému, hoci s ním nebol v žiadnom právnom vzťahu a teda od začiatku neexistoval dôvod na toto plnenie) a bezdôvodným obohatením získaným plnením za iného podľa § 454 Obč. zákonníka. Nie je rozhodujúce, či plnenie bolo poskytnuté so súhlasom

dlužníka, nesmie však ísť o situáciu, že by bolo plnené proti jeho vôli.“ Krajský súd zdôrazňuje, že si je vedomý, že záväznosť konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nevyplýva pre všeobecné súdy priamo zo zákonnej úpravy. Je však potrebné akcentovať, že obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV. ÚS 92/09). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010, m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06) (viď uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22.11.2011, č.k. IV. ÚS 499/2011-25).

33. Vo vzťahu k použitiu rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky, Ústavného súdu Českej republiky, dáva krajský súd do pozornosti Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. III. ÚS 48/2012-25 zo dňa 28.3.2012, v ktorom ÚS SR okrem iného uviedol: „Aj keď judikatúra súdov iných štátov je pre slovenské právne prostredie nepoužiteľná, ústavný súd poukázal na uvedené rozhodnutie českého súdu preto, lebo sa s ním stotožňuje, preberá ho, a predovšetkým ho považuje za ústavne konformný výklad ustanovenia.... Citovaný právny názor má relevanciu aj pre prerokúvanú sťažnosť...“

34. Pokiaľ žalobca v odvolaní uviedol, že „Hoci žalovanému žiadna škoda nevznikla a domáhať sa náhrady celospoločenskej škody nie ja aktívne legitimovaný, tak žalobca za údajnú škodu nezodpovedá a žalovaný ani voči nemu neurobil prejav vôle smerujúci k započítaniu jeho údajného nároku na náhradu škody s nárokom žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia“, tak odvolací súd nemohol túto odvolaciu argumentáciu vyhodnotiť ako takú, ktorá by mala vplyv na vecnú správnosť záverov okresného súdu, a to primárne vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania, obsah spisového materiálu a okresným súdom ustálený skutkový stav veci. Pri tomto svojom závere odvolací súd len na tomto mieste opäť pripomína skutočnosti uvedené v tomto svojom rozhodnutí, v zmysle ktorých nenašli v argumentácii žalobcu odzrkadlenie dôkazy vykonané okresným súdom, napr. v listinnom dôkaze - Znalecký posudok číslo 1/2016 (čl. 194 spisu), vo veci vyčíslenia spoločenskej hodnoty drevín zničených nepovoleným výrubom mimo lesného porastu v katastrálnom území obce Jasenovo, v ktorom bola cena drevnej hmoty určená na sumu 36.758,- Eur a spoločenská hodnota 1631 ks drevín odstránených nepovoleným výrubom v sume 1.527.246,- Eur. I tieto skutočnosti vo väzbe na všetko ostatné čo vyšlo najavo v konaní pred okresným súdom bolo potom nepochybne potrebné odvolacím súdom vyhodnotiť v rovine vyhodnotenia (ne)dôvodnosti argumentácie žalobcu pri ním uplatnenom nároku, tak ako učinil okresný súd v rovine vyhodnotenia žalobcovho nároku. Ak okresný súd konštatoval, že je „v absolútne príkrom rozpore s princípom spravodlivosti, že sa žalobca domáha vydania bezdôvodného obohatenia za práce“, tak odvolací súd s týmto súhlasí, keďže konanie žalobcu nebolo v súlade s dobrými mravmi, pričom jeho zásah bol takej intenzity a vážnosti, ktorá je podľa odvolacieho súdu neakceptovateľná. Ak žalobca v odvolaní tvrdil, že žalovaný mu „za vykonané práce nič nezaplatil“, tak vzhľadom na činnosť žalobcu jej závažnosť, rozsah a v konečnom dôsledku i výsledky uskutočneného nepovoleného výrubu nemožno cez úpravu v § 3 Občianskeho zákonníka poskytnúť takejto činnosti žalobcu ochranu, keďže už i okresný súd konštatoval, že takéto konanie žalobcu bolo v absolútne príkrom konaní so spravodlivosťou.

35. Žalobca v odvolaní namietal, že okresný súd nevykonal ním navrhnuté dôkazy, najmä nevypočul ním navrhnutých svedkov - jeho zamestnancov. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.09.2011, sp. zn. 3Cdo 204/2009, v zmysle ktorého ... „Dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci (§ 132 O.s.p.). Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov“. Do práva na spravodlivý proces

nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04) a aby bolo rozhodnuté v súlade s požiadavkami a právnymi názormi účastníka (I. ÚS 50/04). Do obsahu tohto základného práva nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, alebo dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97). Rozhodnutie okresného súdu v rovine dokazovania a zisteného skutkového stavu bolo vecne správne aj s poukazom na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 350/08, podľa ktorého „...„dokazovanie v občianskom súdnom konaní prebieha vo viacerých fázach; od navrhnutia dôkazu cez jeho zabezpečenie, vykonanie a následné vyhodnotenie. Kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou účastníkov konania, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná. Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci všeobecného súdu korigovať návrhy účastníkov na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný“. Odvolací súd nezistil taký postup okresného súdu, ktorý by znamenal vybočenie z kritérií vyššie uvedeného hodnotenia dôkazov. Rozhodnutie okresného súdu sa opieralo o tvrdenia a relevantné dôkazy produkované stranami v prvoinštančnom konaní a vychádzalo zo správne aplikovaných a interpretovaných právnych noriem na dostatočne a správne zistený skutkový stav veci.

36. Vzhľadom na výsledky odvolacieho konania s poukazom na vyššie uvedené odvolací súd uvádza, že v danom prípade nejde o nepreskúmateľné súdne rozhodnutie, ale o rozhodnutie, s ktorého závermi, a to tak skutkovými ako aj právnymi, sa odvolateľ nestotožňuje. Polemizovanie - nespokojnosť odvolateľa s hodnotením vykonaného dokazovania a právnym posúdením sporu súdom prvej inštancie, pokiaľ sú dostatočne dodržané zákonné limity preskúmateľnosti a zrozumiteľnosti dôvodov rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP), nezakladá dôvodnosť odvolania.

37. Ak bola žaloba žalobcu rozsudkom okresného súdu zamietnutá, tak toto rozhodnutie bolo krajským súdom potvrdené ako vo výroku vecne správne rozhodnutie podľa § 387 ods. 1 CSP, keďže neboli splnené podmienky ani pre zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie, ani pre jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie.

38. V závere svojho odôvodnenia krajský súd opäť poukazuje na § 379, § 380 ods. 1 CSP. Pokiaľ odvolaním žalobcu neboli zadefinované konkrétne odvolacie dôvody k závislému výroku o trovách konania, tak následne ani krajský súd nepodrobil osobitnému prieskumu tento výrok, ktorý bol ako závislý od výroku vo veci samej rovnako potvrdený.

39. Krajský súd má za to, že ako odvolací súd sa vysporiadal s podstatnými tvrdeniami žalobcu uvedenými v odvolaní, čo je pre náležitosť riadneho odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu postačujúce, ak ani v konaní o opravnom prostriedku nie je odvolací súd povinný dať odpoveď na každý argument, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný a zásadný význam, k čomu zo strany krajského súdu došlo.

40. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, ktorému voči žalobcovi bol priznaný nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania v zmysle § 262 ods. 1 CSP s tým, že o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
 - b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
 - c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.
- Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.